

Kancelář
architekta
města Brna

Tisková zpráva

Brno, 21. července 2021

Světová architektura v Brně: Mezinárodní soutěž na nové hlavní nádraží vyhráli nizozemští architekti Benthem Crouwel

Je rozhodnuto – nové brněnské hlavní nádraží vznikne podle návrhu nizozemského ateliéru Benthem Crouwel Architects, který stojí za projektem železniční stanice v Rotterdamu nebo rekonstrukcí a dostavbou nádraží v Amsterdamu. Podle vítězů se brněnské nádraží stane novou branou do města a pozitivním impulzem pro vznikající čtvrť Trnitá na nábreží řeky Svatky. Brňané získají moderní přestupní uzel a záruku dalšího rozvoje zdejší železniční dopravy. Výběr odborné poroty, ve které zasedla architektka Eva Jiříčná nebo urbanista Peter Gero, potvrdily v tomto týdnu vedení města Brna i Správa železnic. Kancelář architekta města Brna vystaví jako organizátor soutěže všechny návrhy včetně velkého modelu nové čtvrti v Křížové chodbě brněnské Nové radnice na konci září.

Oceňovaná hlavní nádraží v nizozemském Rotterdamu, Amsterdamu nebo Haagu, ty všechny spojuje autorské jméno ateliéru Benthem Crouwel Architects. „Autoři vítězného návrhu budou dohlížet na kvalitní zpracování projektové dokumentace nové budovy. Budou zárukou toho, že po dokončení bude nové nádraží nejen chloubou jižní Moravy, ale také místem, které budou cestující využívat opravdu rádi. Stávající předpoklad dokončení nové budovy hlavního nádraží směřuje do let 2032 až 2035, kdy už bude hotová i část nové čtvrti Trnitá,“ říká náměstek generálního ředitele pro modernizaci dráhy Mojmír Nejezchleb ze Správy železnic.

Plynulé začlenění do městské sítě a obohacení veřejného života nové čtvrti, komfortní a snadné využití s vynikajícími možnostmi přestupu a reprezentativní budova, která posiluje identitu města Brna. I tak by podle vítězů mezinárodní soutěže z ateliéru Benthem Crouwel Architects mělo vypadat nové hlavní nádraží v Brně.

„Vítězný návrh v sobě podle poroty kombinuje odkaz na historické veřejné budovy s moderním přestupním uzlem a kvalitním veřejným prostranstvím. Klade důraz na brněnského *genia loci* i pečlivé posouzení praktického fungování nové budovy nádraží i jejího okolí,“ doplňuje městský architekt Michal Sedláček, který zároveň zasedal v odborné porotě. „V průběhu soutěže jsme navíc doporučili některé části návrhu dále dopracovat, výsledek tak bude ještě lépe odpovídat nynějším přísným požadavkům na novou nádražní budovu,“ dodává.

„Velmi mě těší spolupráce města Brna se Správou železnic na tomto klíčovém projektu,“ oceňuje primátorka města Brna Markéta Vaňková a zdůrazňuje: „Modernizované srdce

brněnského železničního uzlu v nové poloze u řeky Svratky významně ovlivní další rozvoj města. Zjednodušením sítě kolejí dojde k odstranění bariér a uvolnění rozsáhlých ploch v centru města pro parky, rekreaci a větší výstavbu bytů. Historický železniční viadukt se stane promenádou mezi centrem města a proměněným nábřežím. Nové nádraží z obou stran obklopí kvalitní veřejný prostor, s centrem města ho spojí nový bulvár se stromořadím a tramvajovou linkou.“

Další benefity připomíná 1. náměstek primátorky Petr Hladík: *„Jedním z cílů nového nádraží je na jednom místě umožnit rychlý přestup mezi vlakovou, autobusovou a městskou hromadnou dopravou. A to včetně příznivých podmínek pro přivedení linek připravované vysokorychlostní železnice ve směru na Prahu, Ostravu i Vídeň. Podstatný je zároveň komfort pro pěší i cyklisty, cestující i nové sousedy nádražní budovy.“*

Brněnský železniční uzel už dnes kapacitně ani technicky nevyhovuje a jeho modernizace je nutná. Bez ní by Brno ustrnulo na konci předminulého století, kdy spolu s vybudováním nákladního průtahu proběhla poslední velká změna. Na stavbu nového nádraží v přesunutě poloze přitom bylo Brno už několikrát připraveno, opakovaně ale plány zastavila nepříznivá situace od velké hospodářské krize přes druhou světovou válku po sovětské okupaci v roce 1968. *„Nároky na železniční dopravu jsou už výrazně odlišné než před 180 lety. Brno si proto investici do své budoucnosti zaslouží a dnes představované výsledky mezinárodní soutěže potvrzují, že město získá to nejmodernější evropské nádraží,“* uvedl náměstek primátorky Tomáš Kolář.

Nové hlavní nádraží je nejdůležitější součástí modernizace brněnského železničního uzlu. Jeho polohu u řeky upřednostnila 30. května 2018 Centrální komise Ministerstva dopravy. Ještě dříve o ní ve stejném roce rozhodli zastupitelé města i kraje. V současné době je v přípravě modernizace nádraží Brno-Židenice, které se posune blíž městské hromadné dopravě, i vznik nového terminálu v brněnských Černovicích v Olomoucké ulici.

„Mezinárodní urbanisticko-dopravně-architektonická soutěž o návrh nového hlavního nádraží v Brně byla vyhlášena 31. srpna 2020 a porota o vítězných návrzích rozhodla na dvoudenním zasedání 1. a 2. července 2021. Šlo o největší architektonickou soutěž v historii Česka, kdy bylo úkolem soutěžících navrhnout nádražní budovu včetně kompletního řešení přiléhajících veřejných prostranství, budov pro administrativu, bydlení a veřejnou vybavenost, autobusového nádraží, terminálu městské hromadné dopravy i propojení pro pěší,“ připomněl radní pro oblast územního plánování a rozvoje Filip Chvátal.

Jednalo se o dvoufázovou užší projektovou soutěž o návrh. Do první fáze se zapojilo celkem dvanáct týmů. Tři byly vyzvány přímo, dalších devět vybrala odborná porota ze 46 zaslaných přihlášek a portfolií architektů. Byly mezi nimi například autoři nádraží ve Vídni, Berlíně, Rotterdamu, Haagu, Boloni, Londýně nebo Birminghamu. V první fázi dvanáct soutěžících své návrhy rozpracovalo. Čtyři z nich byly vybrány do druhé fáze soutěže, kde je účastníci dopracovali do větší podrobnosti. Organizátorem soutěže byla Kancelář architekta města Brna a společnými zadavateli město Brno a Správa železnic.

Všechny návrhy z obou fází soutěže si veřejnost bude moci prohlédnout na výstavě v Křížové chodbě brněnské Nové radnice. Vernisáž za účasti vítězného týmu proběhne 30. září 2021.

Představen bude i velký model nové čtvrti Trnitá, který během svého hodnocení využívala odborná porota. Přímo do modelu byly totiž vkládány soutěžní modely jednotlivých týmů s navrženými budovami i navazujícím veřejným prostranstvím.

Nové hlavní nádraží Brno – mezinárodní urbanisticko-dopravně-architektonická dvoufázová užší projektová soutěž o návrh:

1. cena

Bentham Crouwel International B.V.

Daniel Jongtien, Martin Biewenga a Jan Bentham

2. cena

Sdružení Pelčák a partner architekti – Müller Reimann Architekten

3. cena

ingenhoven architects GmbH, Architektonická kancelář Burian-Křivinka, architekti Koleček-Jura

4. cena

BIG – Bjarke Ingels Group + A8000 s.r.o.

Všechny návrhy najdete na www.kambrno.cz/souteze, www.kambrno.cz/novenadrazi

Kontakt pro média:

Šárka Reichmannová, 725 428 893, reichmannova.sarka@kambrno.cz

Dušan Gavenda, 601 380 700, press@spravazeleznic.cz

Roman Burián, 608 894 724, burian.roman@brno.cz

